

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE CHIMIE
TÂRGOVIȘTE, 19-24 aprilie 2017
Ediția a I-a**

**Barem de evaluare și de notare
Proba practică
Clasa a IX –a**

Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.

Subiectul I **(50 puncte)**

Tabelul 1. Rezultatele obținute în urma identificării(1-4)

Completarea corectă a tabelului cu formulele substanțelor ..... 8 p

Nr. Sticlură picurătoare	1	2	3	4
Substanța identificată	NaOH	HCl	H ₂ SO ₄	Ba(OH) ₂

Justificarea corectă a succesiunii operațiilor pentru identificarea substanțelor 1 - 4 ..... 4 p

Tabelul 2. Rezultatele obținute în urma identificării(5-11):

Completarea corectă a tabelului 2 cu observații (primele 4 linii) ..... 16 p

Identificarea corectă a substanțelor (5 – 11) ..... 14 p

Nr. probă Reactiv	5	6	7	8	9	10	11
1 NaOH	X	Mn(OH) ₂ ↓ pp. alb ↓ MnMnO ₃ ↓ pp. negru brun	X	Opalescență slabă	X	Al(OH) ₃ ↓ pp. alb ↓exces [Al(OH) ₄] ⁻ Incolor	Pb(OH) ₂ ↓ pp. alb ↓exces [Pb(OH) ₄] ²⁻ incolor
2 HCl	Efervescentă CO ₂ ↑	X	X	X	X	X	PbCl ₂ ↓ pp. alb
3 H ₂ SO ₄	Efervescentă CO ₂ ↑	X	X	BaSO ₄ ↓ pp. alb lăptos	X	X	PbSO ₄ ↓ pp. alb
4 Ba(OH) ₂	BaCO ₃ ↓ pp. alb	Mn(OH) ₂ ↓ pp. alb ↓ MnMnO ₃ ↓ pp. negru brun	BaSO ₄ ↓ pp. alb lăptos	X	X	Al(OH) ₃ ↓ pp. alb BaSO ₄ ↓ pp. alb lăptos	Pb(OH) ₂ ↓ pp. alb
Substanța identificată	Na ₂ CO ₃	MnSO ₄	Na ₂ SO ₄	BaCl ₂	KCl	Al ₂ (SO ₄) ₃	Pb(CH ₃ COO) ₂

Tabelul 3

Completarea corectă a tabelului 3 ..... 8 p

Reacții între substanțele aflate în eprubetele	Ecuatiile reacțiilor chimice
(1) + (6)	$2 \text{NaOH} + \text{MnSO}_4 \rightarrow \text{Mn(OH)}_2\downarrow + \text{Na}_2\text{SO}_4$ $2 \text{Mn(OH)}_2 + \frac{1}{2} \text{O}_2 \rightarrow \text{MnMnO}_3\downarrow + 2 \text{H}_2\text{O}$
(1) + (5)	X
(1)+(10)	$6 \text{NaOH} + \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \rightarrow 3 \text{Na}_2\text{SO}_4 + 2 \text{Al(OH)}_3\downarrow$ $\text{Al(OH)}_3 + \text{NaOH} \rightarrow \text{Na[Al(OH)}_4]$
(1)+(11)	$2 \text{NaOH} + \text{Pb(CH}_3\text{COO)}_2 \rightarrow \text{Pb(OH)}_2\downarrow + 2 \text{CH}_3\text{COONa}$ $\text{Pb(OH)}_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Na}_2[\text{Pb(OH)}_4]$
(2)+(11)	$2 \text{HCl} + \text{Pb(CH}_3\text{COO)}_2 \rightarrow \text{PbCl}_2\downarrow + 2 \text{CH}_3\text{COOH}$
(3)+(11)	$\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{Pb(CH}_3\text{COO)}_2 \rightarrow \text{PbSO}_4\downarrow + 2 \text{CH}_3\text{COOH}$
(4)+(11)	$\text{Ba(OH)}_2 + \text{Pb(CH}_3\text{COO)}_2 \rightarrow \text{Pb(OH)}_2\downarrow + \text{Ba(CH}_3\text{COO)}_2$

Subiectul al II-lea**(50puncte)**

Tabelul 4

Scrierea ecuațiilor reacțiilor chimice implicate în determinarea conținutului de HCl și H ₃ PO ₄ la titrarea în prezență de metiloranj: ..... 4 p		
Scrierea ecuațiilor reacțiilor chimice implicate în determinarea conținutului de HCl și H ₃ PO ₄ la titrarea în prezență de timolftaleină: ..... 4 p		
	V_{NaOH}	
	V_1	V_2
Valori medii	18,6 mL 18,6 mL ± 0,2 mL ..... 15 p 18,6 mL ± 0,4 mL ..... 13 p 18,6 mL ± 0,6 mL ..... 11 p 18,6 mL ± 0,8 mL ..... 9 p 18,6 mL ± 1,0 mL ..... 7 p	27,3 mL 27,3 mL ± 0,2 mL ..... 15 p 27,3 mL ± 0,4 mL ..... 13 p 27,3 mL ± 0,6 mL ..... 11 p 27,3 mL ± 0,8 mL ..... 9 p 27,3 mL ± 1,0 mL ..... 7 p
Calculul masei de HCl , respectiv masei de H₃PO₄ ..... 6 p Pentru raționament corect dar greșeli de calcul se acordă 4 p		
Calculul C_M de HCl , respectiv C_M de H₃PO₄ ..... 6 p Pentru raționament corect dar greșeli de calcul se acordă 4 p		